

Noter

og kildehenvisninger for artikkel om **Illustrasjoner**

--

[N1]

Jules Verne selv skal ha stått modell for denne tegningen

[N2]

Kress, Gunther & Theo Van Leeuwen (2006): *Reading Images*. The Grammar of visual design. London: Routledge

-

Bildekomposisjoner i denne typen bilder er ofte bygget opp slik :

Given – New : venstre – høyre

Ideal – Real : oppe – nede

[N3]

På førstesiden på dette nettstedet vises, sammen med portrettet av forfatteren, også en liten tegning av en seilbåt og i bakgrunnen et slott. Båten er hans egen «St. Michel I» og slottet var det lille slottet *Kastellet* på Kastellholmen like utenfor Stockholm sentrum (tegnet i juli 1861).

Forhåpentligvis vil biblioteket i Vernes hjemby Amiens tillate at de øvrige tegningene fra forfatterens dagbok kan gjengis på www.julesverne.no

[N4]

Vernes forlegger Hetzel er imidlertid gjennomgående nøye med å kreditere også gravøren i tillegg til hovedkunstneren. Alle illustrasjoner har derfor to signatur, en i hvert sitt nedre hjørne av kunstverket.

[N5]

Folkeeventyr-samleren Jørgen Moe skildrer i en av sine historier fra Tinnsjøen, en helt tilsvarende robåt-transport som den Jules Verne forsøker å beskrive i sin bok. I robåten var det laget til en dyne av bjørkegreiner for passasjerene. Mange lands oversettere har tolket Vernes beskrivelse som en form for bjørke-*kano*. Han kan ha formidlet poenget til sin illustratør, som eventuelt har lett fram et av Hans Dahls vestlandsmalerier. Det som imidlertid stemmer mindre bra er båttypen. Alle båtkyndige fra området jeg har diskutert dette med, sier at det må ha vært benyttet store prammer, altså robåter uten den type kraftige stevn forut som det vi ser på bildet (men som de hadde på vestlandet). En slik høy stevn, (og slike tolleganger/*åregafler* som er utypiske for en Telemarks-pram) har G.Roux kopiert, noe som støtter min teori om at kanskje maleren Hans Dahls bilder var utgangspunktet.

---- P.J.Moe www.julesverne.no